

prima instanță: N.Traciuc

dosarul nr.2r-243/07

DECIZIE

28 noiembrie 2007

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Pascari Anastasia

Judecătorii

Clevadi Valentina, Corolevschi Ion

cu participarea interpretului, Cuțulab Viorica

examinînd în ședință publică recursul declarat de către Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela împotriva Institutului Național de Standardizare și Metrologie și Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la contestarea deciziei Comisiei de Apel cu privire la anularea brevetului de invenție și repararea prejudiciului moral și material, împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2007, prin care acțiunea a fost respinsă

c o n s t a t ă

Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela au depus cerere de chemare în judecată împotriva Institutului Național de Standardizare și Metrologie cu privire la repararea prejudiciului moral și material.

În motivarea acțiunii reclamanții Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela au indicat că, ei sînt deținători ai brevetului de invenție a convertorului rotativ al debitului și lor le aparține dreptul exclusiv asupra invenției protejate prin brevet. Acest drept este prevăzut în art. 22 din Legea nr.461-XIII din 18 mai 1995 privind brevetele de invenție. Însă, în anul 1998, pîrîtul, în scopul de a obține un venit, a introdus în țară de la Ucraina instalația de verificare a contoarelor de gaz, pe care a pus-o în exploatare. deoarece le-au fost încălcate drepturile prevăzute în art.23 al.(1) lit.a) din Legea menționată, la 12 decembrie 2003, a fost întocmit de către poliția economică proces-verbal.

Prin urmare, solicită încasarea de la pîrîtul a sumelor de 534628,80 lei, în vederea reparării prejudiciului material și 2138515,20 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

La 04 august 2006, Scripcenco Grigore și Scripcenco Angel au depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la contestarea deciziei Comisiei de Apel cu privire la anularea brevetului de invenție și repararea prejudiciului moral și material.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că, în anul 2005, le-a fost eliberat de către pîrîtul brevetul de invenție nr.250. La 09 iunie 2006, pîrîtul, prin scrisoarea nr.6132, i-a informat că, prin decizia Comisiei de Apel din 12 mai 2006, a fost anulat brevetul de invenție nr.250 în baza raportului de reexaminare din 10 mai 2006. Consideră că, Departamentul Invenții, Soiuri de Plante și Modele de Utilitate, întocmind raportul de reexaminare enunțate, s-a bazat pe greșelile comise la efectuarea expertizei în anul 1995.

Prin urmare, solicită anularea deciziei Comisiei de Apel din 12 mai 2006 cu privire la anularea brevetului de invenție nr.250 și repararea prejudiciului moral și material.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2006 au fost conexeate pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Scripcenco Grigore și Scripcenco

Angela împotriva Institutului Național de Standardizare și Metrologie cu privire la repararea prejudiciului moral și material și pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cu privire la contestarea deciziei Comisiei de Apel cu privire la anularea brevetului de invenție și repararea prejudiciului moral și material într-un singur proces.

La 05 ianuarie 2007, Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela au depus cerere de chemare în judecată suplimentară, prin care au indicat că, în anul 1994, ei s-au adresat la Standardul de Stat al RM cu inițiativa de a asigura republica cu contoare de apă, contoare de gaz, etc. din contul importului din alte țări, care i-a informat că, pentru republică este mai rentabilă producerea contoarelor autohtone decât achiziționarea și importul lor de peste hotare. La 10 ianuarie 1995, ei au depus la Agenția de Stat pentru Protecția Proprietății Industriale cerere pentru eliberarea brevetului pentru invenția „Convertor cu rotor pentru stabilirea consumului”. La 02 februarie 1996, după primirea brevetului de invenție nr. 250, a expediat prin intermediul Agenției cererea către Organizația Mondială pentru Proprietate Intelectuală referitor la brevetarea invenției la nivel internațional. Organizația Mondială pentru Proprietate Intelectuală, înainte de eliberarea brevetului internațional, a publicat în revista sa din 18 iulie 1996, brevetul lor pentru ca părțile terțe cointeresate să aibă posibilitatea de a face cunoștință cu el și, în caz de dezacord, de a-l contesta. La 09 ianuarie 1996, după primirea rezultatelor cercetărilor internaționale, ei au depus către Oficiul de brevete eurasiatic din or. Moscova, care a acceptat cererea și a publicat invenția lor în revista sa, după care le-a eliberat brevetul de invenție eurasiatic. În toți acești ani, ei au plătit la timp menținerea brevetului lor național în vigoare, adică au achitat taxa de stat conform art.39 al Legii privind brevetele de invenție. În aceeași perioadă, au început lucrările pentru producerea contoarelor pentru gaz pentru uz curent la SA „Moldovahidromaș”. La 08 iunie 1998, Centrul de Standardizare și Metrologie, în prezent Institutul Național de Standardizare și Metrologie, a încheiat cu firma pentru implementare inginerescă „Tempo” din Ucraina contractul cu privire la transmiterea producției tehnico-științifice. Descoperind că, Institutul Național de Standardizare și Metrologie utilizează fără încheierea unui contract licențiat sau altui contract care stabilește dreptul de utilizare a invenției lor, s-au adresat către Curtea de Apel Chișinău cu cerere cu privire la repararea prejudiciului cauzat de către Institutul Național de Standardizare și Metrologie. În scopul argumentării cererii depuse în instanța de judecată, ei s-au adresat către Agenție cu cerere, prin care au solicitat confirmarea valabilității brevetului lor la acea perioadă, la care au primit răspuns pozitiv. Institutul Național a inițiat Comisiei de Apel procedura de anulare a brevetului lor în baza art.5-7 din Legea privind brevetele de invenție. Ignorând expertizele internaționale, încălcând prevederile convențiilor internaționale, ale Constituției RM și ale Legii privind brevetele de invenție, Comisia de Apel a inițiat la nivel național efectuarea expertizei, în urma căreia a întocmit avizul nr.465 din 21 ianuarie 2006. Expertii în cea de a treia formulă au comis o greșeală, care constă în schimbarea semnificației coeficientului ecuației din 154,8 în 1,689, însă, conform completărilor la avizul despre efectuarea expertizei din 21 ianuarie 2006, ei au corectat greșeala. După expirarea a cinci luni, experții au întocmit al treilea aviz cu nr.4983 din 12 mai 2006, în care au indicat că, la unul din coeficienții formulei de invenție s-a depistat semnul plus în loc de semnul minus și în rezultat, formula nu poate fi utilizată pentru rezolvare. În baza acestui fapt, Comisia de Apel, în raportul său din 10 mai 2006 cu privire la reexaminarea cererii pentru brevetul de invenție, a revocat raportul despre reexaminarea cererii pentru brevetul de invenție din 21 ianuarie 2006, recunoscând

faptul că, invenția nu corespunde condițiilor de aplicabilitate în industrie. Cu toate acestea, Comisia de Apel din nou a utilizat ecuațiile greșite pentru descrierea invenției și a ignorat cererea lor de corectare a greșelii comise de Agenție în formulă și în descrierea invenției. Consideră că, ignorarea cererii lor este neîntemeiată. În scrisoarea nr.999 din 12 iunie 2006, Agenția greșit a făcut trimitere la rt.13 din Legea privind brevetele de invenție, deoarece acest articol reglementează relațiile, ce vizează cererea pentru eliberarea brevetului, pe când trebuia să fie aplicate prevederile pct.81.3 și 89.2 din Regulamentul despre aplicarea Legii privind brevetele de invenție. Necătfînd la emiterea deciziei Comisiei de Apel cu privire la anularea brevetului de invenție nr.250, în același timp, au primit o scrisoare din partea Agenției despre plată scadentă a taxei de stat pentru menținerea brevetului în vigoare. La 12 decembrie 2006, ei au achitat taxa în sumă de 328 lei. Prin aceste acțiuni ilegale, pîrții le-au cauzat prejudicii materiale și morale.

Prin urmare, solicită anularea deciziei Comisiei de Apel din 12 mai 2006 cu privire la anularea brevetului de invenție nr.250, introducerea schimbărilor în descrierea brevetului în baza cererii din 10 ianuarie 1995 și încasarea de la Institutul Național de Standardizare și Metrologie a sumelor de 1414867,5 lei, în vederea reparării prejudiciului material și 1414867,5 lei, în vederea reparării prejudiciului moral.

Prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2007 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela au depus cerere de recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea recursului, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurenții Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela, în motivarea recursului au indicat că, hotărîrea primei instanțe este neîntemeiată din următoarele considerente. Prin instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele pricinii, care au importanță pentru justa soluționare a pricinii și concluziile, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Prima instanță, în cadrul examinării pricinii, nu a clarificat din vina cui sau din care cauză în cererea cu privire la eliberarea brevetului de invenție din 10 ianuarie 1995 a fost comisă greșeala. Din depozițiile martorului Scorogonov Anatolie rezultă că, aceasta a fost o greșeală tehnică, care a depistat-o în anul 1995, în timpul efectuării expertizei prealabile, însă el intenționat a tăcut, motivînd că, cererea cu privire la eliberarea brevetului de invenție a fost prezentată sub răspunderea solicitantului. Cererea cu privire la eliberarea brevetului de invenție sub răspunderea solicitantului a fost depusă la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală după efectuarea expertizei preliminare. Astfel, greșeala a fost comisă de către Agenție. În afară de aceasta, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, în brevetul de invenție nr.250 au fost comise greșeli de către colaboratorii Agenției în două ecuații, în care înaintea coeficienților ecuației a fost indicat semnul „plus”, pe cînd urmau să fie indicate pe rînd semnele „plus” și „minus”. Afară de aceasta, în materialele prezentate pentru efectuarea expertizei repetate din 21 ianuarie 2006, experții Agenției au comis o greșeală în ecuația a treia, în care în loc de 154,8 a fost indicat 1,689. De asemenea, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, în raportul de reexaminare nr.465 din 21 ianuarie 2006, cu completările din 22 martie 2006, Agenția a indicat că, brevetul de invenție corespunde condițiilor de brevetabilitate prevăzute în art.5-7 din Legea privind brevetele de invenție, iar peste 4 luni, în raportul de reexaminare din 10 mai 2006, Agenția a indicat că, brevetul de invenție nu corespunde condiției de aplicabilitate industrială, ignorînd cererile lor din 27 ianuarie 2006 și din 02 martie 2006 despre corectarea greșelii comise de Agenție în formula inventată. Totodată, prima instanță nu a ținut cont de faptul că, martorii Scorogonov Anatolie, fostul

colaborator al Agenției și directorul Departamentului Invenții, Soiuri de Plante și Modele de Utilitate, Jovmir Tudor au depus mărturii false.

De asemenea, au mai indicat că, prima instanță a aplicat greșit normele de drept material și anume, nu a aplicat legea, care trebuia să fie aplicată – regula 83.2 din Regulamentul cu privire la aplicarea Legii privind brevetele de invenție și a aplicat o lege, care nu trebuia să fie aplicată – regula 83.4 din regulament.

Recurenții Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela, în ședința instanței de recurs, recursul au susținut și au cerut admiterea acestuia cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Reprezentanții intimaților Institutul Național de Standardizare și Metrologie, Tarlajanu Alexandru și Isac Marcela și Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Cernețchi Svetlana, în ședința instanței de recurs, au cerut respingerea recursului și menținerea hotărârii primei instanțe, pe care o consideră întemeiată și legală.

Audiind părțile, studiind materialele dosarului, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea hotărârii primei instanțe din următoarele considerente.

În conformitate cu art.417 ali.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărârea primei instanțe.

Concluzia primei instanțe despre necesitatea respingerii acțiunii ca neîntemeiată este justă, ea avînd la bază cumulul dovezilor administrat în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată o apreciere juridică cuvenită, în conformitate cu art.130 Cod de procedură civilă.

Din materialele dosarului rezultă că, la 16 februarie 1995, SRL „Inprom” a depus la Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală cerere pentru eliberarea brevetului de invenție „Măsurător de debitmetru și contor rotativ”, cu prioritatea invocată la 10 ianuarie 1995.

Ulterior, la 03 martie 1995, SRL „Inprom” a solicitat eliberarea brevetului de invenție pe răspunderea solicitantului, fără examinarea în fond a cererii.

Conform pct.2 din hotărârea Guvernului RM nr.415 din 13 iunie 1994 cu privire la optimizarea sistemului de protecție a proprietății industriale, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a fost autorizată să elibereze brevete de invenție în baza raportului de documente, fără examinarea în fond a cererilor, pe răspunderea solicitanților.

Astfel, la 15 iunie 1995, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a emis hotărârea de acordare a brevetului de invenție pe răspunderea solicitantului și prin urmare, pe numele SRL „Inprom” a fost eliberat brevetul de invenție nr.250 cu titlu „Convertor rotativ al debitului” (f.d.135,136).

Din adeverința nr.27, eliberată de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, la 12 iunie 1996, rezultă că, dreptul asupra brevetului de invenție a fost transmis de la SRL „Inprom” către Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela (f.d.8).

Conform art.28 din Legea nr.461-XIII din 18 mai 1995 privind brevetele de invenție, în decursul termenului de valabilitate brevetul poate fi declarat nul, integral sau parțial, în cazurile cînd invenția protejată nu îndeplinește condițiile de brevetabilitate, stabilite prin prezenta lege; în revendicări există elemente care au lipsit în documentele inițiale ale cererii; esența invenției nu a fost dezvăluită deplin și clar în descriere; în brevet nu a fost indicat corect inventatorul sau titularul.

La 27 aprilie 2005, Institutul Național de Standardizare și Metrologie, în temeiul articol enunțat și în temeiul pct.23 din Regulamentul Comisiei de Apel a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, a depus la Comisia de Apel o contestație, solicitând anularea brevetului de invenție nr.250 din motivul necorespunderii acestuia condițiilor de brevetabilitate a invenției și anume, nu corespunde criteriului de noutate și nu are aplicabilitate industrială și activitate inventivă (f.d.212-214).

Conform regulii 84.6 din Regulamentul de aplicare a Legii privind brevetele de invenție, Comisia de Apel examinează contestațiile, depuse împotriva brevetului eliberat pe răspunderea solicitantului, doar după efectuarea examinării în fond a cererii de brevet.

La 21 ianuarie 2006, Secția mecanică, electricitate și tehnici industriale Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, în rezultatul reexaminării în fond a cererii, conform regulii 84.8 din Regulamentul de aplicare a legii privind brevetele de invenție, i-a propus titularului să introducă modificările indicate în raportul de reexaminare sau să prezinte varianta proprie a modificărilor descrierii și revendicărilor, nedepășind limitele cererii (f.d.293-296).

La 27 ianuarie 2006, recurenții Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela au remis Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală o cerere, prin care au anunțat că, ei sînt de acord cu redacția revendicărilor invenției, indicate în raportul de reexaminare și care corespunde brevetului euroasiatic nr.000071 în baza cererii din 10 ianuarie 1995 (f.d.338, 339).

La 10 mai 2006, Departamentul Invenții, Soiuri de Plante și Modele de utilitate, reexaminînd cererea de brevet de invenție, pentru care a fost eliberat brevetul nr.250, a emis raportul de reexaminare, prin care a stabilit că, invenția recurenților nu corespunde condiției de aplicabilitate industrială (f.d.301-305).

La 12 mai 2006, în baza raportului de reexaminare, Comisia de Apel a emis hotărîrea, prin care a anulat brevetul de invenție nr.250 (f.d.249-251).

Din hotărîrea Comisiei de Apel enunțate rezultă că, Comisia de Apel a constatat că, conform raportului de reexaminare din 10 mai 2006, în baza ecuațiilor prezentate în materialele inițiale ale cererii de brevet nr.95-0095 și în materialele suplimentare cu nr.47 din 10 ianuarie 1995, la cererea de brevet nr.94-0153, forma revendicată a profilului suprafeței active a rotoarelor nu poate fi reprodusă, prin urmare, conform raportului respectiv, soluția pentru rezolvarea problemei propuse în invenție este greșită și nu contribuie la rezolvarea problemei propuse și coincide cu calculele și concluziile prezentate în materialele Institutului Național de Standardizare și Metrologie cu nr. 1183 din 24 martie 2006 și nr.897 din 17 aprilie 2006.

Ținînd cont de acest fapt, Comisia de Apel a susținut concluzia Departamentului Invenții, Soiuri de Plante și Modele de utilitate referitor la faptul că, invenția în litigiu nu corespunde condiției de aplicabilitate industrială conform art.7 din Legea privind brevetele de invenție.

Cît privește formulele matematice, Comisia de Apel a considerat că, schimbarea semnului „plus” cu semnul „minus” din acestea reprezintă cu o modificare, ci o soluție tehnică diferită de cea prezentată de solicitant în materialele cererii, corespunzător, se extinde protecția juridică a invenției, fapt ce contravine regulii 89.2 din regulamentul de aplicare a Legii privind brevetele de invenție.

Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, prima instanță corect a concluzionat că, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală nu poartă nici o vină pentru faptul că, în brevet formula este cu greșeli, deoarece aceste greșeli puteau fi observate numai dacă era efectuată examinarea în fond.

În asemenea împrejurări, prima instanță temeinic și legal a dispus respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, argumentele invocate de către recurenți în cererea de recurs nu pot reținute din motivele invocate anterior. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate de către recurenți sînt neîntemeiate, Colegiul civil și de contencios administrativ al curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.417 alin.(1) lit.a), art.419 CPC, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 18 mai 2007 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Scripcenco Grigore și Scripcenco Angela împotriva Institutului Național de Standardizare și Metrologie și Agenției de Stat pentru Proprietatea intelectuală cu privire la contestarea deciziei Comisiei de Apel cu privire la anularea brevetului de invenție și repararea prejudiciului moral și material.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței,
judecătorul

semnătura

Pascari Anastasia

Judecătorii

semnătura

Clevadî Valentina

semnătura

Corolevschi Ion

Copia corespunde originalului

Pascari Anastasia